

Rõõmsaid kevadpühi!

Ülestõusmis- ehk lihavõttepühad on lapseast mällu jäänud ikka munadepühadena. Sai oodatud ka jänest, kes esimese püha hommikul kingituse ukse taha tõi. Pikkkõrva ennast ei õnnestunud näha, aga tema toodud korvi värvitud muna, peotäie pähklite, sinilillekimbu või martsipanviguriga leidsin igal aastal.

Muna kui loomise, viljakuse ja taassünni sümbol on nüüd teised nende pühadega seotud märgid tagaplaanile tõrjunud. Ja ega suurde kortermajja saaks jännes sisegi.

Järjepidevust kinnitavad piisajad aitavad meil üha kiiremini muutuvat maailma kerge- ja kiiremini taluda. Näiteks hommikune omlett roheline sibulaga ning piimakissel pole üle 60 aasta kunagi nende pühade ajal minu menüüst välja jäänud.

Siinkohal sobib tsiteerida Karl Ristikivi: "Aga aeg, kui seda ei mööda ootamisärevus või kaotusekahetsus, lakkab olemast aeg."

Esimesed sibullilled rõõmustavad silma ja annavad märku peatselt algavast aiatoöst. Seni kaovad õhtutunnid seemnepakke sõrmitsedes ning külvimõtteid mõlgutades.

Ühe maamehe deviis oli: "Palju panen, natuke ikka saan."

Mina soovitan vastupidist – külvake vähem, tulemus on parem. Ja ärge võtke esimeses tuhnas teha töid, millest hiljem jõud üle ei käi. Pidage kinni külvikorast ning kui maalapp seda ei võimalda, jätke mõni vili seekord lihtsalt külvamata.

KADRIN LINNA

LUGEJA KÜSIB

Porgandid ussitavad keldris

Sügisel enne keldrisse viimist sorteerisin porgandid läbi, tallele panin ainult ilusad. Aga nüüd leian ikkagi ussitatud juurikaid. Millest niisugune asi tuleb ja mida ette võtta, et see ei korduks.

Vastab

VÄINO PALLUM

Ussitamist põhjustavad porgandikärbsed (*Psila rosae*) teise põlvkonna vaglad, kes ei jõudnud enne porgandi koristamist oma arengut lõpetada, et mulda talvituma pugeda. Nii satuvad nad koos aedviljadega hoidlasse. Seal nende areng jätkub eriti jõudsalt siis, kui kelder pole piisavalt jahe. Kahjustatud juurikas tekib mädanik vigastatud kohtadest sinenenud seentest ja bakteritest.

Möödunud hilissügis oli pikalt soe, mistõttu hoidla ei jahtunud maha, nagu peab (0–3°).

Porgandite sorteerimine ei välista täielikult kärbselaste sattumist hoidlasse, kuna algfaasis on kahjuri kaevandit väga raske märgata. Ka ei tohiks rikutud porgandeid tervetega lähestikku hoida – vaglad võivad tervetele üle minna.

Kasvukoha vahetamine ei taga alati koduaias tervete porgandite kasvatamist juhul, kui ilmad on kärbselaste munemiseks ning vakkadele koorumiseks sobivad. Ainult kuival ja kuumal suvel kärbsemunad kuivavad ning porgandid jäävad seetõttu terveks.

Porgandi kasvukohaks valige tuuletele avatud aiaosa, kus seda eelmisel aastal ei kasvatatud, sest mulda võivad jääda kärbsenukud.

Õige väetis on kompost. Sõnnikut võite anda ainult porgandi eelkultuurile, sõnnikulõhn meelkitab vaid kärbsed juurde.

Suviseks söömiseks külvake porgand võimalikult vara, aga säilitusporgand alles juuni lõpus.

Enne külvi juunis harige maad korduvalt, et edaspidine umbrohu hävita-

REPRO

mine oleks minimaalne. Külvake hästi hõredalt, nii et hiljem ei peaks harvendama.

Külvieltselt segage seemned kuiva kohvipaksuga. Riputage seda korduvalt taimeridade vahele ka hiljem.

Ridade vahele või peenra ümber pange kasvama porru või küüslauk.

Kui on vaja harvendada, tehke seda esimese-teise pärislehe faasis. Väljakitkutatud taimed viige aiamaalt ära. Pärast harvendamist ja ka hiljem kuhjake taimede ümber mulda. Ärge rohi-ge ega harvendage porgandit tuulise päikesepaistelise ilmaga – taimelõhn meelkitab ligi porgandikärbsed.

Kattelooriga katmine pärast külvi aitab ainult sel juhul, kui porgand ei kasvanud eelmisel aastal samas kohas.

Kärbsete püüdmiseks pange porgandipeenra lähedale oranžid liimpüüsinid.

Pritsige tõrjeks NeemAzal-T/S-iga (30–50 ml/10 l) või Nekoga, korra-ke pritsimist nädala pärast. Kasutage küüslaugu-, soolikarohu- või toomingu- galehtede kanget leotist, pritsides 3–5 korda iga 4–5 päeva tagant, alustades enne kärbselaste munemist.

7–10 päeva pärast kärbselaste münemist kastke taimi korduvalt 4-päevaste vahedega kõrvenõgese käärutisega.

Sügisel kaevake aiamaa sügavalt läbi, et talvituma jäänud nukkudest koorunud kärbsed ei jõuaks kevadel mullast välja ronida.